

EU-millioner til norsk hjerneforsker

KRISTINE WALHOVD ved Universitetet i Oslo får 12 millioner kroner fra EU for å studere effekten av hjerne-trening. Dermed har enda en søker fra en norsk institusjon fått ERC Starting Grant i 2012. Professor Walhovd er den eneste norske forskeren som slapp gjennom nåløyet for å få midler fra EUs satsing på unge og lovende forskere innenfor domenet samfunnsvitenskap og humaniora.

Menneskets hjerne og kognitive funksjon endrer seg gjennom hele livet. Samtidig vet man at hjernen kan trenes opp.
– Vi vet ikke hvor mye trening som er optimalt, hvor lenge man bør trene, hva slags trening som virker best, om positive effekter av trening vil vare over tid, sier Walhovd.

Gamle dagbøker fører kyrne tilbake

145 ÅR gammel kunnskap blir verdifull for den videre skjøtselen av Nedre Timenes naturreservat i Vest-Agder. Dagbøkene forteller om gårdsdriften og utnyttelsen av landskapet, og har ført til at storfe igjen skal begynne å beite i naturreservatet.

Gårdsdagbøkene på 2.500 håndskrevne sider forteller i detalj om hvordan avlinger, skogen og kultur-

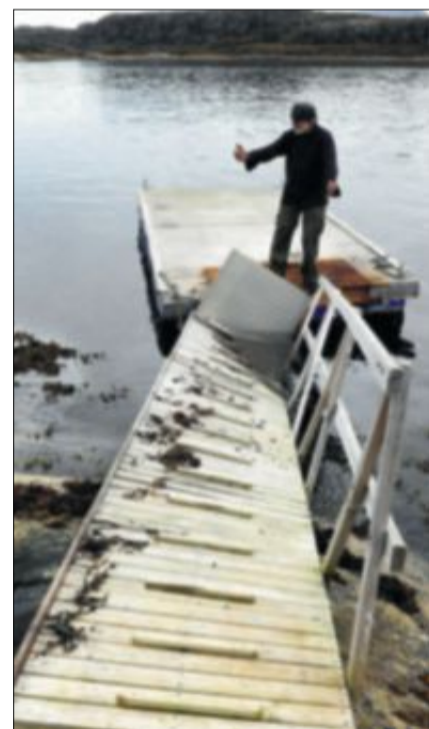
landskapet er formet gjennom generasjoners bruk i perioden 1867 til 1990. Målet er at de historiske opplysningene kan bidra til at Nedre Timenes forvaltes og skjøttes på best mulig måte i fremtiden. For eksempel viser dagbøkene at storfe, som beitedyr i skog, innmark og våtmark, har spilt en avgjørende rolle i formingen av landskapet.

Restaurerer: Torskegarnnaustet fra midten på 1700-tallet er en utfordring.

Radarpår: Kompisen og pensjonisten Bertel Nekstad er en god mann å ha for Arne på Fårøya.

Forarget: Arne er mildt sagt forført over allmenningsskaias tilstand på Fårøya.

Oddrun på Fårøya.

i sjøen og brygga strandet i fjøra.

– Dette er bare tragisk. Jeg advarte Friluftsrådet mot å legge brygga her. Men jeg blei ikke hørt. Resultatet ser du. Denne flytebrygga vil dø når vinteren kommer, sier Arne.

Provosert ► På tørt land står en informasjonstavle som Arne og en reiselivsdriver på Ramsøya egenhendig har laget og satt opp.

– Vi følte at vi måtte ha en tavle som fortalte historia om øya. Det offentlige var ikke interessert, forteller Arne, som er litt provosert over mangelen på interesse fra det offentlige.

Et nytt steinkast unna ligger frukthagen på øya. Sørvendt og solrikt under en bergvegg i le for nordavinden bugner plommetrær i fleng. På ei lysning inne ved berget har Arne og kompisen Bertel Nekstad stelt i stand en liten plass for allmennheten.

– Et populært sted for de mange som etter hvert har funnet veien hit ut til Fårøya. Vi er interessert i at folk kommer og tar øya i bruk.

Arne er provosert over den manglende interessen fra det offentlige.

– Dem ska ha, ska ha, men har ingen plikter.

Verneverdig ► Arne har forbarmet seg over det gamle naustet på eiendommen datteren har kjøpt. Han benytter gammel byggeteknikk som en gang var.

– Han godeste Jon Godal sa at dette kanskje var et torskegarnnaust fra 1700-tallet. «I så fall er det 11,86 m langt», sa Godal. Jeg fant fram tomme-stokken, målte og det stemte. På centimeteren.

Den ene langsida har fått ny bordkledning av osp. Egenhendig hentet ned fra averøyskogen av Arne.

Smale og brede bordfjølertilpasset og formet til hverandre er festet til reisverket ved hjelp

av trenagler.

– 400 pluggar har gått med bare til denne veggen. Dette har vært nam nam for meg, ler Arne om arbeidet bak.

Kompiser ► Innimellom busker og trær blir vi var en kropp som graver grøft.

– Der har vi han Bertel, forteller Arne om kompisen som har stukket seg vekk.

– Han Bertel er mindre PR-kåt, forstår du, legger han til og ler.

Bertel på sin side gapflirer mot oss mellom treleggene.

– Dette er ferie, sjøl om det er nok å henge fingrene i her på Fårøya, betyr den pensjoner-

te kommunemannen i uteseksjonen.

– *Hvordan er det å jobbe i lag med na Arne-kar'n da, Bertel?*

– Det er bra, svarer Arne før Bertel vinner å trekke pusten, og de to bæljær så høgt at villsauene i skogkanten slutter å beite.

– Skal du ha skuffa, Bertel? Det er langt ned til stranda. 130 meter, veit du.

– Hyv opp jorda du no, Arne, så skal jeg ta meg tå gravingen, svarer kompisen.

Og slik går no daga'n på Fårøya ...

ROALD SEVALDSEN
redaksjonen@tk.no